

Казначесв Д.

доцент кафедри ТСП,

кандидат юридичних наук, доцент

Лещенко М.

курсант 1 курсу

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ В ПІДРОЗДІЛАХ СИЛ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Стратегічним напрямом боротьби з корупцією має бути посилення діяльності, спрямованої на виявлення корупційних проявів та забезпечення притягнення до відповідальності винних осіб.

Високої ефективності у виявленні корупційних правопорушень можна досягти лише комплексним застосуванням засобів і заходів, що є в органів державної влади, правоохоронних органів, громадянського суспільства [1].

Ефективність антикорупційної діяльності може змінюватися залежно від реалізованих стратегій та заходів. Деякі ефективні підходи включають сприяння прозорості, посилення механізмів підзвітності, дотримання суворих законів та правил, проведення ретельних розслідувань та сприяння культурі доброчесності в установах. Також важливо залучати громадянське суспільство, заохочувати інформування та співпрацювати з міжнародними організаціями для ефективної боротьби з корупцією. Постійний моніторинг та оцінка антикорупційних зусиль мають вирішальне значення для забезпечення їх успіху.

Існує кілька способів підвищення ефективності антикорупційних заходів в Україні:

1) зміцнення інституційної спроможності: (це включає забезпечення того, щоб антикорупційні органи, такі як Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САПО), мали ресурси та незалежність, необхідні для ефективного виконання своїх мандатів);

2) підвищення прозорості та підзвітності: (реалізація заходів щодо підвищення прозорості державних операцій, державних закупівель та політичного фінансування може допомогти зменшити можливості для корупції. Крім того, притягнення державних службовців та установ до відповідальності за корупційну діяльність має важливе значення для боротьби з корупцією);

3) залучення громадянського суспільства та засобів масової інформації: (організації громадянського суспільства та ЗМІ відіграють вирішальну роль у моніторингу дій уряду, викритті корупції та пропаганді

реформ. Підтримка їхньої роботи та забезпечення їх незалежності є ключем до посилення антикорупційних зусиль);

4) впровадження антикорупційних законів та правил: (забезпечення дотримання існуючих антикорупційних законів та правил, а також введення нових, де це необхідно, може допомогти створити правову базу, яка перешкоджає корупційній практиці та карає правопорушників);

5) сприяння міжнародному співробітництву: (співпраця з міжнародними партнерами, такими як Європейський Союз та Організація Об'єднаних Націй, може забезпечити цінний досвід, ресурси та підтримку у боротьбі з корупцією. Обмін найкращими практиками та вивчення досвіду інших країн може допомогти Україні покращити свої антикорупційні зусилля).

Результати проведених досліджень дають підстави констатувати, що в Україні у 2022 р. порівняно із 2020 р. спостерігається зниження ефективності діяльності по запобіганню та протидії корупції зі сторони Вищого антикорупційного суду, Національного антикорупційного бюро, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Державної служби фінансового моніторингу та Національного агентства з питань запобігання корупції. При цьому слід зазначити, що абсолютна ефективність антикорупційної боротьби оцінюється 5 балами, а абсолютна неефективність – 1 балом [2].

У даному контексті вважаємо за доцільне запропонувати основні стратегічні напрями вдосконалення вітчизняного законодавства у сфері запобігання та протидії корупції, зокрема:

1) зміцнення адміністративної та кримінальної відповідальності за корупційні дії;

2) вдосконалення механізмів декларування майна та доходів посадових осіб та перевірка їх достовірності;

3) забезпечення прозорості та доступності публічної інформації про діяльність органів влади;

4) запровадження ефективних механізмів контролю за фінансовими операціями та боротьби з відмиванням грошей;

5) підвищення рівня етичності та професіоналізму серед посадових осіб;

6) створення незалежних органів, відповідальних за розслідування корупційних справ;

7) розробка та впровадження програм з підвищення свідомості громадськості щодо негативних наслідків корупції та сприяння активній участі громадян у контролі за владою.

Ю. Харазішвілі доводить нормативно-правову неврегульованість питань з протидії корупції у взаємозв'язку її проявів з іншими такими небезпечними явищами як: тінізація економічної діяльності, тіньова зайнятість, тіньова оплата праці та ухилення від сплати податків. Тому

науковець пропонує основні заходи щодо удосконалення антикорупційного законодавства формувати та спрямовувати комплексно із урахуванням тенденцій [3].

Оцінка ефективності антикорупційних заходів може бути складною через різноманітність факторів, які впливають на корупцію, і відсутність універсальних міркувань. Проте можна використовувати декілька показників для визначення рівня ефективності:

1) зменшення корупційних випадків: Зниження кількості виявлених корупційних проступків або зростання кількості успішних розслідувань та проведення правосуддя.

2) забезпечення прозорості: Покращення рівня доступу до інформації про діяльність уряду, бізнесу та громадських організацій. Підвищення довіри громадськості: Зростання довіри громадськості до дійсності антикорупційних заходів та органів, що їх реалізують.

3) міжнародне визнання: Оцінка міжнародними організаціями, такими як Transparency International, що встановлюють рейтинги корупції за країнами.

4) ефективність правосуддя: Забезпечення швидкого та справедливого розгляду корупційних справ, а також накладення на винних адекватних покарань. Аналіз цих показників може допомогти оцінити ефективність антикорупційних заходів та визначити області для подальшого вдосконалення.

Існує багато прикладів про корупцію в ЗСУ. Ось один з прикладів. 24 січня 2023 року звільнено з посади заступника міністра оборони. Як повідомлялось, 1 лютого правоохоронці оголосили підозру ексзаступнику міністра оборони за фактом перешкоджання законній діяльності ЗСУ та інших військових формувань в особливий період. За даними слідства, він лобював укладення договорів про постачання продуктів для військових за завищеними цінами, закупівель бронешитів та інших речей для ЗСУ низької якості.

Отже, боротьба з корупцією в сил безпеки та оборони України є складним завданням, але воно є необхідним для забезпечення їхньої боєздатності та довіри до них з боку суспільства. Існує ряд заходів, які можна вжити для покращення ефективності антикорупційних заходів. І важливо, щоб уряд України вжив усіх необхідних заходів для їх реалізації.

Список використаних джерел:

1. Концепція подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності». URL : https://minjust.gov.ua/m/str_7094 (дата звернення 21.03.2024).

2. Палюх А. Я., Коломієць Д. С., Шишова О. М. Удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії корупції в умовах євроінтеграційних процесів. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2023/8.pdf.

3. Харазішвілі Ю. М. Системна безпека сталого розвитку: інструментарій, оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації : монографія. К. : НАН України, Інститут економіки промисловості, 2019. 304 с.

4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700–VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення 21.03.2024).

Кириченко А.

старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки

Глян Т.

курсантка ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів

Національної поліції України

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД

Функціонування сучасного українського суспільства невід’ємно пронизане впливом повномасштабної війни, яка триває в нашій державі понад два роки. Відповідний вплив позначається у буденних реаліях, впливаючи як на політико-економічну, так і на суспільно-соціальну ситуацію в державі. Відповідні суспільні трансформації не минули і правоохоронний напрям діяльності держави, провідним з яких є Національна поліція України. Особливої уваги в процесі здійснення наукових розвідок, на нашу думку, потребує актуальна проблематика, з якою вже стикаються правоохоронці під час виконання ними своїх службових обов’язків, – взаємодія з особами, що мають посттравматичний стресовий розлад, каталізатором виникнення якого, безумовно, є війна.

Так, за даними Національної служби здоров’я України (НСЗУ), у 2021 році діагноз ПТСР був поставлений 3167 пацієнтам, у 2022 році – 7051 пацієнту, у 2023 році – 12494 пацієнтам, а станом на 6 березня 2024 року – 3 292 пацієнтам [1]. Тож що це за розлад? Фактично він не є чимось унікальним і розвивається внаслідок переживання реальної або потенційної загрози життю, або іншої психотравмуючої події. Тобто це ситуація, яка є небезпечною не лише для життя, а й здоров’я людини, і може супроводжуватися відчуттям безсилля, страху, жахливими картинами (воєнні чи бойові дії, терористичні акти, вбивства, сексуальне чи фізичне насилля, ДТП, стихійні лиха). Та у військових ризик його отримання в рази більший, оскільки сама участь у бойових діях вже є психотравмуючою подією, безпосередньо пов’язаною з ризиком для життя і здоров’я. До того ж не